

Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Dz.U.2024.416 t.j. z dnia 2024.03.20

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 20 marca 2024r.

tekst jednolity

Wejście w życie:

1 września 1985 r. , 1 września 1997 r.

zobacz:

art. 41

Art. 41. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1985 r., z tym że przepis art. 13 ust. 1 pkt 3 wchodzi w życie z dniem 1 września 1997 r.

USTAWA

z dnia 14 marca 1985 r.

o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Rozdział 1

Zadania i zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 1. [Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej]

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,

- 7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne
- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Art. 2. [Sposoby wykonywania zadań PIS]

Wykonywanie zadań określonych w art. 1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Art. 3. [Zapobiegawczy nadzór sanitarny]

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy;
 - 1a) uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- 2) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
 - a) budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
 - b) nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- 3) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych oraz środków komunikacji lądowej;
- 4) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

Art. 4. [Bieżący nadzór sanitarny]

1. Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- 1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w

zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;

2) utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i morskiego;

3) warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;

3a) nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;

4) warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;

4a) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz. U. poz. 2227) oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 59, z późn. zm.) w zakresie przestrzegania obowiązku prawidłowego oznakowania, o którym mowa w art. 19 tego rozporządzenia;

5) warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;

6) higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;

7) higieny procesów nauczania;

8) przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych;

8a) (uchylony);

8b) (uchylony);

9) przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;

9a) zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

10) wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym;

11) wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. poz. 2111).

2. Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy również:

1) kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;

1a) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie;

2) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 546), w zakresie warunków dotyczących higieny pracy w zakładach inżynierii genetycznej;

3) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432), w zakresie identyfikacji organizmów genetycznie zmodyfikowanych w żywności oraz znakowania żywności genetycznie zmodyfikowanej;

4) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącego możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającego dyrektywę 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455), w zakresie przekazywania i przechowywania wymaganej dokumentacji dotyczącej żywności genetycznie zmodyfikowanej;

5) kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1946/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych (Dz. Urz. UE L 287 z 05.11.2003, str. 1; Dz. Urz. UE

Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 650), w zakresie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do bezpośredniego wykorzystania jako żywność w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia.

3. Wykonując kontrolę, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, Państwowa Inspekcja Sanitarna kontroluje również spełnianie przez podmiot kontrolowany obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266), oraz może kontrolować spełnianie przez podmiot kontrolowany obowiązku, o którym mowa w art. 23r ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Art. 5. [Zapobieganie i zwalczanie chorób]

1. Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2, należy:

- 1) dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych;
- 2) opracowywanie programów i planów działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej, przekazywanie ich do realizacji podmiotom leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz kontrola realizacji tych programów i planów;
- 3) ustalanie zakresu i terminów szczepień ochronnych oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
- 4) wydawanie zarządzeń i decyzji lub występowanie do innych organów o ich wydanie - w wypadkach określonych w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych;
- 4a) wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia;
- 5) planowanie i organizowanie sanitarnego zabezpieczenia granic państwa;
- 6) nadzór sanitarny nad ruchem pasażerskim i towarowym w morskich i lotniczych portach oraz przystaniach;
- 7) udzielanie poradnictwa w zakresie spraw sanitarno-epidemiologicznych lekarzom okrętowym i personelowi pomocniczo-lekarskiemu, zatrudnionemu na statkach morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych;
- 8) kierowanie akcją sanitarną przy masowych przemieszczeniach ludności, zjazdach i zgromadzeniach.

2. W przypadku konieczności podjęcia natychmiastowych działań wobec osób, o których mowa w art. 22a ust. 2, w sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego spowodowanego chorobą szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną decyzja, o której mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284, 909 i 1938), może być wydana również przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego albo

państwowego granicznego inspektora sanitarnego, który zawiadamia o tym niezwłocznie właściwy organ Wojskowej Inspekcji Sanitarnej. Dalsze postępowanie w sprawie jest prowadzone przez Wojskową Inspekcję Sanitarną.

Art. 6. [Działalność oświatowo-zdrowotna]

Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- 1) inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- 2) pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia;
- 3) udziela porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi;
- 4) ocenia działalność oświatowo-zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, szkoły wyższe oraz środki masowego przekazywania, podmioty lecznicze oraz inne podmioty, instytucje i organizacje, a także udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

Art. 6a. [Wydawanie opinii o zgodności przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami UE]

1. Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

2. Opinie, o których mowa w ust. 1, są wydawane na wniosek podmiotu ubiegającego się o pomoc finansową.

Rozdział 2

Organizacja Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 7. [Nadzór; kierownictwo; Główny Inspektorat Sanitarny]

1. Państwowa Inspekcja Sanitarna podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

2. Państwową Inspekcją Sanitarną kieruje Główny Inspektor Sanitarny jako centralny organ administracji rządowej.

3. Główny Inspektor Sanitarny zadania wykonuje przy pomocy Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

4. Organizację Głównego Inspektoratu Sanitarnego określa statut nadany w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 8. [Wymagania na stanowisku Głównego Inspektora Sanitarnego; powołanie; nadzór]

1. Główny Inspektor Sanitarny jest centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

2. Głównego Inspektora Sanitarnego powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia.

3. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora Sanitarnego.

4. Zastępców Głównego Inspektora Sanitarnego powołuje, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, minister właściwy do spraw zdrowia, na wniosek Głównego Inspektora Sanitarnego. Minister właściwy do spraw zdrowia, na wniosek Głównego Inspektora Sanitarnego, odwołuje jego zastępców.

5. Nadzór nad Głównym Inspektorem Sanitarnym sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia.

6. Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego może zajmować osoba, która:

- 1) jest lekarzem i uzyskała, w trybie przewidzianym w odrębnych przepisach, specjalizację w dziedzinie medycyny mającej zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 8) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2024 r. poz. 273) oraz nie współpracowała z tymi organami.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz specjalizacji w dziedzinach medycyny mających zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, mając na względzie jej zadania.

8. Informację o naborze na stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

9. Termin, o którym mowa w ust. 8 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

10. Nabór na stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw zdrowia, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, w szczególności wiedzę z dziedziny medycyny lub ochrony zdrowia mających zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, oraz kompetencje kierownicze.

11. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 10, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

12. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 11, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

13. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

14. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;

6) skład zespołu.

15. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

16. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

17. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 4, powołuje Główny Inspektor Sanitarny.

18. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 4, stosuje się odpowiednio ust. 6-16, z tym że co najmniej jeden z zastępców Głównego Inspektora Sanitarnego powinien być lekarzem, który uzyskał, w trybie przewidzianym w odrębnych przepisach, specjalizację w dziedzinie medycyny mającej zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub posiada wyższe wykształcenie i uzyskał specjalizację w dziedzinie medycyny lub ochrony zdrowia mających zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Art. 8a. [Zadania Głównego Inspektora Sanitarnego; zalecenia, wytyczne i decyzje nakładające określone obowiązki w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej]

1. Główny Inspektor Sanitarny:

- 1) ustala ogólne kierunki działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz koordynuje i nadzoruje działalność tych organów;
- 2) zarządza systemem wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) (uchylony);
- 2) wykaz systemów wymiany informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz zasady zarządzania przez Głównego Inspektora Sanitarnego wymianą tych informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej

- mając na celu zapewnienie sprawnego zarządzania wymianą tych informacji oraz jednolitej oceny

ryzyka sanitarnego.

3. Główny Inspektor Sanitarny może wydawać organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

1) polecenia dotyczące:

a) podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych oraz żądać od nich informacji w tym zakresie,

b) współdziałania z innymi organami administracji publicznej;

2) polecenia realizacji dodatkowych zadań lub podjęcia określonych czynności, jeżeli właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie jest w stanie wykonać swoich ustawowych zadań ze względu na nieadekwatność posiadanych zasobów, o czym informuje wojewodę;

3) zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań.

4. W przypadku wystąpienia zagrożenia zdrowia publicznego, w szczególności zagrożenia epidemiologicznego lub zagrożenia jakości zdrowotnej żywności, Główny Inspektor Sanitarny koordynuje działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym może wydawać polecenia realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniu i jego monitorowanie.

5. Główny Inspektor Sanitarny lub działający z jego upoważnienia inny organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej może wydawać osobom prawnym, osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w szczególności podmiotom wykonującym działalność leczniczą, pracodawcom, podmiotom prowadzącym działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, użytkownikom statków powietrznych, użytkownikom cywilnych statków powietrznych niewpisanych do rejestru statków powietrznych oraz zarządzającym lotniskami, o których mowa w art. 27 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110):

1) decyzje nakładające obowiązek:

a) podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych oraz żądać od nich informacji w tym zakresie,

b) dystrybucji:

– produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych - w stosunku do hurtowni farmaceutycznych,

– środków ochrony osobistej - w stosunku do producentów, dystrybutorów lub importerów,

– produktów biobójczych - w stosunku do podmiotu odpowiedzialnego lub posiadacza pozwolenia albo zezwolenia na handel równoległy, lub wytwórcy produktu biobójczego,

c) współdziałania z innymi organami administracji publicznej oraz organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej - w przypadku kierowania decyzji do podmiotów innych niż te organy,

2) zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań

- w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa

szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

6. Do decyzji, o których mowa w ust. 5 pkt 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803), z zastrzeżeniem, że:

- 1) podlegają one natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia, ustnego wydania lub ogłoszenia;
- 2) nie wymagają uzasadnienia;
- 3) mogą być w nagłych przypadkach wydawane ustnie, a następnie niezwłocznie potwierdzone na piśmie;
- 4) odwołanie wnosi się w terminie 2 dni roboczych od dnia doręczenia, ogłoszenia lub potwierdzenia na piśmie decyzji wydanej ustnie;
- 5) wniesione odwołanie podlega przekazaniu organowi odwoławczemu w terminie 1 dnia roboczego, a rozpatrzeniu - w terminie 5 dni roboczych od dnia doręczenia mu odwołania.

7. Zalecenia i wytyczne, o których mowa w ust. 5 pkt 2, są ogłaszane:

- 1) przez Głównego Inspektora Sanitarnego - poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego Głównego Inspektora Sanitarnego;
- 2) przez państwowego inspektora sanitarnego - poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego państwowego inspektora;
- 3) przez ministra właściwego do spraw zdrowia - za pośrednictwem jednostki podległej lub nadzorowanej właściwej w zakresie systemów informatycznych w ochronie zdrowia;
- 4) przez wojewodę - w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie;
- 5) nieodpłatnie, przez podmiot mający prawo rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96), w terminie wskazanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego albo działającego z jego upoważnienia państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 6) nieodpłatnie, przez redaktora naczelnego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), w sposób i w terminie wskazanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego albo działającego z jego upoważnienia państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 7) nieodpłatnie, w środkach komunikacji publicznej, w sposób i w terminie wskazanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego albo działającego z jego upoważnienia państwowego

wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

8. Osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są obowiązane do stosowania się do zaleceń i wytycznych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, o których mowa w ust. 5 pkt 2.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia w zakresie działań prowadzonych w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi może wydawać wiążące polecenia organom administracji rządowej, z wyjątkiem Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów.

Art. 9. [Rada Sanitarno-Epidemiologiczna]

1. Organem doradczym i opiniodawczym Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawach objętych zakresem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest Rada Sanitarno-Epidemiologiczna, powoływana na okres trzech lat.

2. Rada Sanitarno-Epidemiologiczna składa się z przewodniczącego, sekretarza i 15 członków, których powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek Głównego Inspektora Sanitarnego, spośród pracowników nauki i osób posiadających wybitne przygotowanie praktyczne z dziedziny sanitarno-epidemiologicznej. W pracach Rady, na zaproszenie Głównego Inspektora Sanitarnego, uczestniczą przedstawiciele centralnych organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz związków zawodowych, organizacji pracodawców i organizacji społecznych statutowo zajmujących się problemami sanitarno-epidemiologicznymi.

2a. W ramach Rady Sanitarno-Epidemiologicznej tworzy się, działający jako organ opiniodawczo-doradczy Głównego Inspektora Sanitarnego, Zespół do spraw Suplementów Diety, zwany dalej "Zespołem".

2b. Do zadań Zespołu należy:

- 1) wsparcie merytoryczne i naukowe Głównego Inspektora Sanitarnego przy wyjaśnianiu okoliczności dotyczących produktów objętych powiadomieniem, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448), poprzez opracowywanie pisemnych opinii w formie uchwał podejmowanych większością głosów członków Zespołu;
- 2) przygotowanie listy składników roślinnych z uwzględnieniem ich maksymalnych dawek w suplementach diety;
- 3) określanie maksymalnych dawek witamin i składników mineralnych w zalecanej dziennej porcji w suplementach diety, powyżej których wykazują one działanie lecznicze;
- 4) monitorowanie interakcji i działań niepożądanych suplementów diety.

3. Rada Sanitarno-Epidemiologiczna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu zatwierdzonego, w drodze zarządzenia, przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Art. 10. [Organy wykonujące zadania PIS]

1. Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej określone w rozdziale 1 wykonują następujące organy:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny;
- 2) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie;
- 3) państwowy powiatowy inspektor sanitarny, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie;
- 4) państwowy graniczny inspektor sanitarny dla obszarów przejść granicznych drogowych, kolejowych, lotniczych, rzecznych i morskich, portów lotniczych i morskich oraz jednostek pływających na obszarze wód terytorialnych.

1a. Obszar działania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego może obejmować kilka powiatów.

1b. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1a, określi, w drodze rozporządzenia, terytorialny obszar działania i siedzibę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz podległą mu stację sanitarno-epidemiologiczną, mając na względzie dostosowanie właściwości terytorialnej państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych do potrzeb Państwowej Inspekcji Sanitarnej w stosunku do realizowanych zadań.

2. Organy, wymienione w ust. 1, wykonują zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie i w przepisach odrębnych.

3. (uchylony).

4. Państwowy wojewódzki, państwowy powiatowy i państwowy graniczny inspektor sanitarny kierują działalnością odpowiednio wojewódzkiej, powiatowej i granicznej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

4a. Uprawnienia podmiotu tworzącego w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w stosunku do wojewódzkiej i powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej posiada wojewoda.

4b. Uprawnienia podmiotu tworzącego w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w stosunku do granicznej stacji sanitarno-epidemiologicznej posiada Główny Inspektor Sanitarny.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz granicznych stacji sanitarno-epidemiologicznych, uwzględniając w szczególności terytorialny zakres działania oraz siedziby państwowych granicznych inspektorów sanitarnych.

6. (uchylony).

7. Ilekroć w dalszych przepisach ustawy jest mowa o państwowym inspektorze sanitarnym bez bliższego rozróżnienia, to przepisy te odnoszą się do państwowego wojewódzkiego, państwowego powiatowego i państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

Art. 11. [Powolywanie i odwoływanie państwowych inspektorów sanitarnych]

1. Państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego i państwowego granicznego inspektora sanitarnego powołuje i odwołuje Główny Inspektor Sanitarny, za zgodą wojewody właściwego ze względu na siedzibę odpowiednio państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego albo państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

2. Zastępcę państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego i zastępcę państwowego granicznego inspektora sanitarnego powołuje i odwołuje Główny Inspektor Sanitarny na wniosek, odpowiednio, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego albo właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

3. Państwowego powiatowego inspektora sanitarnego powołuje i odwołuje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny po zasięgnięciu opinii wojewody właściwego ze względu na siedzibę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

4. Zastępcę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego powołuje i odwołuje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny na wniosek właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

5. Powołanie na stanowisko państwowego inspektora sanitarnego następuje na okres 5 lat.

6. Główny Inspektor Sanitarny albo państwowy wojewódzki inspektor sanitarny mogą w każdym czasie odwołać, odpowiednio, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, państwowego granicznego inspektora sanitarnego albo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, jeżeli przemawia za tym interes służby, w szczególności jeżeli działalność tego państwowego inspektora sanitarnego lub podległej mu jednostki może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności naruszyć bezpieczeństwo sanitarne na obszarze właściwości tego państwowego inspektora sanitarnego.

7. Powołanie na stanowiska, o których mowa w ust. 1-4, jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania, o którym mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

Art. 12. [Właściwość organów]

1. W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawach należących do zakresu zadań i kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, organem właściwym

jest państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny, z zastrzeżeniem ust. 1a.

1a. Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny jest:

- 1) (uchylony);
- 2) organem właściwym w zakresie higieny radiacyjnej;
- 3) organem właściwym w zakresie warunków dotyczących higieny pracy w zakładach inżynierii genetycznej.

2. W postępowaniu administracyjnym organami wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego są:

- 1) w stosunku do państwowego powiatowego i państwowego granicznego inspektora sanitarnego - państwowy wojewódzki inspektor sanitarny;
- 2) w stosunku do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego - Główny Inspektor Sanitarny.

Art. 12a. [Szczegółowe zasady postępowania państwowych inspektorów sanitarnych; informacje o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu albo województwa; wnioskowanie jednostek samorządu powiatu lub województwa o podjęcie działań]

1. Główny Inspektor Sanitarny w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego w zakresie należącym do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej ustala szczegółowe zasady postępowania państwowych inspektorów sanitarnych.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu w stosunku do państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych.

3. Właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny oraz państwowy wojewódzki inspektor sanitarny przedstawiają przynajmniej raz w roku odpowiednio radzie powiatu albo sejmikowi województwa informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu albo województwa.

3a. W związku z przedłożoną informacją, o której mowa w ust. 3, radzie powiatu i sejmikowi województwa służy prawo występowania, w drodze uchwały, z wnioskami o podjęcie działań przez właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu zapewnienia należytego stanu bezpieczeństwa sanitarnego.

3b. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w przypadkach bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego na terenie gminy, a w szczególności zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, może wystąpić do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.

4. (uchylony).

5. (uchylony).

6. (uchylony).

7. (uchylony).

Art. 12b.

(uchylony).

Art. 12c.

(uchylony).

Art. 13. [Wymagania na stanowisku państwowego inspektora sanitarnego]

1. Państwowym inspektorem sanitarnym może być osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) posiada następujące kwalifikacje:
 - a) jest lekarzem i uzyskała, w trybie przewidzianym w odrębnych przepisach, specjalizację przewidzianą w wykazie specjalizacji określonym na podstawie art. 8 ust. 7,
 - b) posiada tytuł zawodowy magistra i uzyskała dodatkowe kwalifikacje mające zastosowanie w realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia mając na względzie zadania i zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 4) swoją postawą obywatelską daje rękojmię należytego wykonywania zadań pracownika organu państwowego;
- 5) posiada stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku;
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów oraz nie współpracowała z tymi organami.

2. Do państwowych inspektorów sanitarnych stosuje się przepisy dotyczące pracowników jednostek budżetowych będących podmiotami leczniczymi.

3. Do państwowych inspektorów sanitarnych oraz ich zastępców stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1110), odnoszące się do osób, o których mowa w art. 2 pkt 11 tej ustawy.

3a. Państwowy inspektor sanitarny i jego zastępca nie mogą wykonywać dodatkowych zajęć zarobkowych, w tym podejmować dodatkowego zatrudnienia, bez zgody:

- 1) państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego - w przypadku państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych i ich zastępców;
- 2) Głównego Inspektora Sanitarnego - w przypadku państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych i ich zastępców oraz państwowych granicznych inspektorów sanitarnych i ich zastępców.

3b. Wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych, w tym podejmowanie dodatkowego zatrudnienia, nie może pozostawać w sprzeczności z obowiązkami państwowego inspektora sanitarnego albo jego zastępcy lub wywoływać podejrzenia o jego stronniczość lub interesowność.

4. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy wymienionej w ust. 3, lub naruszenie zakazu, o którym mowa w ust. 3a lub 3b, przez państwowego inspektora sanitarnego albo jego zastępcę stanowi podstawę do odwołania go ze stanowiska.

5. Oświadczenie o stanie majątkowym, o którym mowa w art. 10 ustawy wymienionej w ust. 3, składają odpowiednio:

- 1) państwowy powiatowy inspektor sanitarny i jego zastępca oraz państwowy wojewódzki inspektor sanitarny i jego zastępca - wojewodzie;
- 2) państwowy graniczny inspektor sanitarny i jego zastępca - Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Art. 13a. [Ograniczenie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej lub innych zajęć zarobkowych przez pracownika PIS]

1. Pracownik Państwowej Inspekcji Sanitarnej, o którym mowa w art. 14 ust. 1, bez zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego, nie może:

- 1) prowadzić działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności;
- 2) wykonywać dodatkowych zajęć zarobkowych.

2. Prowadzenie działalności gospodarczej, zarządzanie taką działalnością lub bycie przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności albo wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych nie może pozostawać w sprzeczności z obowiązkami pracownika lub wywoływać podejrzenia o jego stronniczość lub interesowność.

Art. 14. [Dodatek specjalny do wynagrodzenia]

1. Pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonującym czynności kontrolne przysługuje dodatek specjalny do wynagrodzenia.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania dodatku,

o którym mowa w ust. 1, a także jego wysokość, uwzględniając w szczególności, przy określaniu trybu przyznawania dodatku - zadania, które będą zaliczane do czynności kontrolnych.

Art. 15. [Stacje sanitarno-epidemiologiczne]

1. Państwowy inspektor sanitarny wykonuje zadania przy pomocy podległej mu stacji sanitarno-epidemiologicznej.

1a. (uchylony).

1b. (uchylony).

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

1) kwalifikacje wymagane na poszczególne stanowiska pracy w stacji sanitarno-epidemiologicznej, uwzględniając kwalifikacje zawodowe, wykształcenie, specjalizacje, szkolenia oraz wymagany staż pracy;

2) wzór legitymacji służbowej pracownika stacji sanitarno-epidemiologicznej.

3. Stacja sanitarno-epidemiologiczna jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa.

Art. 15a. [Badania laboratoryjne wykonywane przez stacje sanitarno-epidemiologiczne]

1. Stacje sanitarno-epidemiologiczne określone w wykazach, o których mowa w ust. 2, wykonują badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w zintegrowanym systemie badań laboratoryjnych i pomiarów. Przez zintegrowany system badań laboratoryjnych i pomiarów rozumie się jednolity sposób wykonywania badań laboratoryjnych i pomiarów.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykazy stacji sanitarno-epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary ze wskazaniem obszaru, dla którego dana stacja wykonuje nieodpłatnie badania laboratoryjne i pomiary, mając na względzie zapewnienie dostępności badań laboratoryjnych i pomiarów przez stacje sanitarno-epidemiologiczne wykonujące nadzór sanitarny.

3. Państwowy inspektor sanitarny kierujący stacją sanitarno-epidemiologiczną wykonującą badania laboratoryjne i pomiary w zintegrowanym systemie badań laboratoryjnych i pomiarów nie może odmówić wykonania badań na rzecz innej stacji sanitarno-epidemiologicznej działającej na tym samym obszarze określonym w przepisach, o których mowa w ust. 2.

Art. 16.

(uchylony).

Art. 17.

(uchylony).

Art. 18.

(uchylony).

Art. 19.

(uchylony).

Art. 20. [Wykonywanie przez Państwową Inspekcję Sanitarną zadań w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz na terenie obiektów służb]

1. (uchylony).

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, tryb, sposób i warunki wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Sanitarną:

- 1) na terenie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi i przez niego nadzorowanych,
- 2) na terenie podmiotów leczniczych tworzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- 3) w stosunku do pracowników jednostek, o których mowa w pkt 1, oraz funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa

- uwzględniając specyfikę terenów, w stosunku do których prowadzone są działania, miejsce zatrudnienia lub pełnienia służby przez pracowników i funkcjonariuszy jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i przez niego nadzorowanych, a także zadań wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i potrzebę zapewnienia sprawnego działania tej Inspekcji.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Szefów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego może określić, w drodze rozporządzenia, tryb, sposób i warunki wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Sanitarną na terenie obiektów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, uwzględniając specyfikę obiektów, w stosunku do których wykonywane są działania, miejsce pełnienia służby przez funkcjonariuszy tych służb, a także zadań wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i potrzebę zapewnienia sprawnego działania tej Inspekcji.

Art. 20a.

(uchylony).

Art. 21. [Delegacja ustawowa - zasady wykonywania zadań przez państwowych inspektorów sanitarnych w zakładach zamkniętych]

Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób wykonywania zadań przez państwowych inspektorów sanitarnych w odniesieniu do zakładów karnych, aresztów śledczych, okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych oraz schronisk dla nieletnich, podległych Ministrowi Sprawiedliwości, mając na względzie specyfikę tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia właściwej realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Art. 22.

(uchylony).

Rozdział 2a

Wojskowa Inspekcja Sanitarna

Art. 22a. [Zadania Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

1. W jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz w podmiotach, w tym spółkach, utworzonych przez te jednostki, urządzie obsługującym Ministra Obrony Narodowej, podmiotach leczniczych utworzonych i nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i rejonach zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych oraz w stosunku do wojsk obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczających się przez to terytorium zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonuje Wojskowa Inspekcja Sanitarna finansowana z budżetu państwa.

2. Wojskowa Inspekcja Sanitarna wykonuje zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej również poza terenem jednostek i podmiotów, o których mowa w ust. 1, w stosunku do:

- 1) żołnierzy służby czynnej;
- 2) funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego;
- 3) żołnierzy wojsk obcych i ich personelu cywilnego przemieszczających się przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywających na tym terytorium.

3. Wojskowa Inspekcja Sanitarna podlega Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 22b. [Organy Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

1. Organami Wojskowej Inspekcji Sanitarnej są:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego;

2) Szef Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego;

3) komendanci wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej i wojskowi inspektorzy sanitarni wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej - zgodnie z właściwością miejscową określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22j.

2. Organy Wojskowej Inspekcji Sanitarnej wykonują zadania przy pomocy wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej będących podmiotami leczniczymi finansowanymi z budżetu państwa oraz jednostkami wojskowymi w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248).

3. Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego może upoważnić na piśmie organy, o których mowa w ust. 1 pkt 3, do wykonywania zadań tej Inspekcji poza właściwością miejscową określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22j.

Art. 22c. [Zasady i tryb wyznaczania na stanowiska służbowe oraz zwalniania z tych stanowisk osób pełniących funkcje organów Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

1. Osoby pełniące funkcje organów, o których mowa w art. 22b ust. 1, są wyznaczane na stanowiska służbowe i zwalniane z nich w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

2. Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego może zajmować osoba spełniająca wymagania przewidziane dla żołnierzy zawodowych oraz określone w art. 8 ust. 6 a także uzyskała dodatkowe kwalifikacje, o których mowa w ust. 3 pkt 2, i posiada wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Wojskowej Inspekcji Sanitarnej.

3. Stanowiska, o których mowa w art. 22b ust. 1 pkt 2 i 3, mogą zajmować osoby:

1) spełniające wymagania:

a) przewidziane dla żołnierzy zawodowych,

b) określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 4;

2) będące lekarzami lub posiadające tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, które uzyskały dodatkowe kwalifikacje mające zastosowanie w realizacji zadań Wojskowej Inspekcji Sanitarnej, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22j.

Art. 22d. [Kompetencje organów Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

1. W zakresie działania Wojskowej Inspekcji Sanitarnej zadania na zasadach i w trybie przewidzianych dla:

1) Głównego Inspektora Sanitarnego - wykonuje Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego oraz Szef Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska

Polskiego;

2) państwowych inspektorów sanitarnych - wykonują komendanci wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej w zakresie określonym w ust. 2 oraz wojskowi inspektorzy sanitarni wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej.

2. Komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej jest organem właściwym w pierwszej instancji w sprawach:

1) higieny radiacyjnej;

2) zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie uzgadniania dokumentacji projektowej dla budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz w rejonach zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych.

3. Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do komendantów wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej oraz wojskowych inspektorów sanitarnych wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej w sprawach określonych w art. 22a ust. 1 i 2, a także w stosunku do Szefa Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - Zastępcy Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego w zakresie spraw rozpatrywanych w pierwszej instancji.

Art. 22e. [Obowiązek sprawozdawczy Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego]

Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego przedstawia corocznie, w drugim kwartale, Ministrowi Obrony Narodowej analizę i ocenę stanu sanitarnohigienicznego oraz sytuacji epidemiologicznej w jednostkach i podmiotach, o których mowa w art. 22a ust. 1, za rok ubiegły.

Art. 22f. [Umiejscowienie organów Wojskowej Inspekcji Sanitarnej w strukturze jednostek organizacyjnych MON]

Zadania Wojskowej Inspekcji Sanitarnej realizują:

1) Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego oraz Szef Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego - w komórce organizacyjnej urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej właściwej do spraw zdrowia;

2) komendanci wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej oraz wojskowi inspektorzy sanitarni wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej - w strukturze jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 22g. [Ochrona prawna organów Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

Organy, o których mowa w art. 22b ust. 1, korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla

państwowych inspektorów sanitarnych.

Art. 22h. [Uprawnienia organów Wojskowej Inspekcji Sanitarnej]

Organy, o których mowa w art. 22b ust. 1, w związku z wykonywaniem zadań, mają prawo do:

- 1) wstępu o każdej porze do obiektów:
 - a) jednostek i podmiotów określonych w art. 22a ust. 1 oraz do środków transportu, uzbrojenia i sprzętu wojskowego znajdujących się w dyspozycji tych jednostek i podmiotów, a także na okręty Marynarki Wojennej, w tym do pomieszczeń i urządzeń wchodzących w ich skład,
 - b) zajmowanych przez żołnierzy wojsk obcych i ich personel cywilny przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przemieszczających się przez to terytorium,
 - c) będących w trakcie budowy prowadzonej na terenie jednostek i podmiotów określonych w art. 22a ust. 1;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób;
- 3) żądania okazania dokumentów i udostępniania wszelkich danych niezbędnych w dochodzeniu epidemiologicznym lub do ustalenia wykroczeń związanych ze stanem higienicznym;
- 4) pobierania nieodpłatnie próbek do badań;
- 5) nakazania, w drodze decyzji, usunięcia w określonym terminie stwierdzonych uchybień higienicznych i zdrowotnych;
- 6) wydania niezbędnych ze względu na ochronę zdrowia i życia ludzkiego decyzji o unieruchomieniu lub wyłączeniu z eksploatacji obiektu, okrętu Marynarki Wojennej, zakładu pracy, jego części (stanowiska pracy lub urządzenia), środka transportu, uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wycofaniu z obrotu środka spożywczego, przedmiotu użytku lub innego wyrobu mogącego mieć wpływ na zdrowie ludzi albo o podjęciu lub zaprzestaniu innych działań, jeżeli naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych spowodowało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia na terenie obiektów jednostek i podmiotów określonych w art. 22a ust. 1 lub obiektów określonych w pkt 1 lit. b, lub w stosunku do osób, o których mowa w art. 22a ust. 2, przy czym decyzje w tych sprawach podlegają natychmiastowemu wykonaniu;
- 7) stosowania środków, o których mowa w art. 29.

Art. 22i. [Legitymacja służbowa wojskowego inspektora sanitarnego]

Organy, o których mowa w art. 22b ust. 1, podczas realizacji zadań posługują się legitymacją służbową wojskowego inspektora sanitarnego wydawaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego Wojska Polskiego na czas pełnienia funkcji.

Art. 22j. [Delegacja ustawowa]

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) siedziby i właściwość miejscową organów, o których mowa w art. 22b ust. 1 pkt 3, oraz tryb wykonywania zadań przez Wojskową Inspekcję Sanitarną,
- 2) wzór legitymacji służbowej organów, o których mowa w art. 22b ust. 1,
- 3) wykaz dodatkowych kwalifikacji mających zastosowanie w realizacji zadań Wojskowej Inspekcji Sanitarnej

- uwzględniając rodzaj i charakter wykonywanych zadań, specyfikę zadań Wojskowej Inspekcji Sanitarnej, w tym zadań realizowanych poza granicami kraju, sprawność funkcjonowania Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz potrzebę zapewnienia identyfikacji jej organów.

Rozdział 3

Uprawnienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 23. [Kontrola zgodności budowanych obiektów z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi]

1. Państwowy inspektor sanitarny jest uprawniony do kontroli zgodności budowanych obiektów z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi, określonymi w obowiązujących przepisach.
2. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości są wpisywane do dziennika budowy, z wyznaczeniem terminu ich usunięcia.

Art. 24.

(uchylony).

Art. 25. [Uprawnienia inspektorów w związku z wykonywaną kontrolą]

1. Państwowy inspektor sanitarny lub Główny Inspektor Sanitarny w związku z wykonywaną kontrolą ma prawo:

- 1) wstępu na terenie miast i wsi do:
 - a) zakładów pracy oraz wszystkich pomieszczeń i urządzeń wchodzących w ich skład,
 - b) obiektów użyteczności publicznej, obiektów handlowych, ogrodów działkowych i nieruchomości oraz wszystkich pomieszczeń wchodzących w ich skład,
 - c) środków transportu i obiektów z nimi związanych, w tym również na statki morskie, żeglugi śródlądowej i powietrzne,
 - d) obiektów będących w trakcie budowy;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób;
- 3) żądania okazania dokumentów i udostępniania wszelkich danych;

4) pobierania próbek do badań laboratoryjnych.

2. (uchylony).

Art. 26. [Prawo wstępu do mieszkań]

1. Państwowy inspektor sanitarny lub Główny Inspektor Sanitarny ma prawo wstępu do mieszkań w razie podejrzenia lub stwierdzenia choroby zakaźnej, zagrożenia zdrowia czynnikami środowiskowymi, a także jeżeli w mieszkaniu jest lub ma być prowadzona działalność produkcyjna lub usługowa.

2. Wstęp do mieszkań osób korzystających z immunitetów dyplomatycznych na mocy ustaw, umów bądź zwyczajów międzynarodowych jest dozwolony jedynie w porozumieniu z właściwym przedstawicielem dyplomatycznym.

Art. 27. [Nakaz usunięcia stwierdzonych uchybień, unieruchomienia zakładu pracy, zamknięcia obiektu, likwidacji hodowli]

1. W razie stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień.

2. Jeżeli naruszenie wymagań, o których mowa w ust. 1, spowodowało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, państwowy inspektor sanitarny nakazuje unieruchomienie zakładu pracy lub jego części (stanowiska pracy, maszyny lub innego urządzenia), zamknięcie obiektu użyteczności publicznej, wyłączenie z eksploatacji środka transportu, wycofanie z obrotu środka spożywczego, materiału i wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością, produktu kosmetycznego lub innego wyrobu mogącego mieć wpływ na zdrowie ludzi albo podjęcie lub zaprzestanie innych działań; decyzje w tych sprawach podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

3. Z powodów i w trybie określonych w ust. 2 państwowy inspektor sanitarny nakazuje likwidację hodowli lub chowu zwierząt.

4. (uchylony).

Art. 27a. [Wstrzymanie obrotu detergentem; wycofanie detergentu z obrotu]

1. W razie stwierdzenia niezgodności detergentu z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów, państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wstrzymać obrót do czasu usunięcia niezgodności. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. Jeżeli niezgodność, o której mowa w ust. 1, nie może być usunięta państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wycofanie detergentu z obrotu i stosowania.

3. Z wnioskiem o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, może wystąpić także wojewódzki

inspektor ochrony środowiska.

Art. 27b. [Wstrzymanie produkcji lub wprowadzania do obrotu substancji, mieszaniny lub wyrobu]

1. W przypadku stwierdzenia, że do obrotu zostały wprowadzone substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby wbrew ograniczeniom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach lub przepisach załącznika XVII do rozporządzenia nr 1907/2006 albo wbrew warunkom określonym w tych przepisach, właściwy państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wstrzymanie produkcji lub wprowadzania do obrotu tej substancji, mieszaniny lub wyrobu albo, o ile to konieczne, wycofanie tej substancji, mieszaniny lub wyrobu z rynku i niezwłocznie powiadamia Prezesa Biura do spraw Substancji Chemicznych.
2. W przypadku stwierdzenia, że jest produkowana lub została wprowadzona do obrotu substancja chemiczna w jej postaci własnej, jako składnik mieszaniny lub w wyrobie bez jej zarejestrowania, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z odpowiednimi przepisami tytułu II i III rozporządzenia nr 1907/2006 oraz wbrew terminom określonym w art. 21 tego rozporządzenia, właściwy państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wstrzymanie produkcji lub wprowadzania do obrotu tej substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu albo, o ile to konieczne, wycofanie tej substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu z rynku i niezwłocznie powiadamia Prezesa Biura do spraw Substancji Chemicznych.
3. Przepisy ust. 2 stosuje się także w przypadku nieprzedłożenia Europejskiej Agencji Chemikaliów informacji na temat zmian rocznej lub całkowitej ilości produkcji lub importu, skutkujących zmianą zakresu wielkości obrotu, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. c oraz w art. 12 ust. 2 rozporządzenia nr 1907/2006.
4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, warunki, tryb i sposób wycofania substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu, o których mowa w ust. 1-3, z obrotu oraz warunki i sposób ich przechowywania, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu ochrony zdrowia i środowiska.
5. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że zachodzą okoliczności określone w ust. 1 i 2, właściwy państwowy inspektor sanitarny pobiera próbki substancji chemicznych, ich mieszanin oraz wyrobów.
6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb pobierania i badania próbek substancji chemicznych, ich mieszanin oraz wyrobów,
 - 2) wzór protokołu pobrania próbki,
 - 3) sposób zabezpieczenia próbek,
 - 4) wzór sprawozdania z badań,

5) sposób postępowania z pozostałościami po tych próbkach

- mając na względzie zapewnienie wysokiej jakości badań i bezpieczeństwo osób prowadzących badania.

Art. 27c. [Działania podejmowane w przypadku podejrzenia, że produkt stwarza zagrożenie życia lub zdrowia ludzi]

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że produkt stwarza zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, właściwy państwowy inspektor sanitarny wstrzymuje, w drodze decyzji, jego wytwarzanie lub wprowadzanie do obrotu lub nakazuje wycofanie produktu z obrotu na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań jego bezpieczeństwa, nie dłuższy jednak niż 18 miesięcy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do produktów, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu jest regulowane w przepisach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, właściwy państwowy inspektor sanitarny:

1) zatrzymuje produkt;

2) nakazuje zaprzestania prowadzenia działalności w pomieszczeniach lub obiektach służących wytwarzaniu lub wprowadzaniu produktu do obrotu na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, nie dłuższy niż 3 miesiące.

4. Koszty niezbędne do przeprowadzenia oceny i badań, o których mowa w ust. 1, ponosi strona postępowania.

5. W przypadku stwierdzenia, że produkt nie stwarza zagrożenia zdrowia lub życia ludzi, koszty poniesione na podstawie ust. 4 są zwracane stronie postępowania.

6. W przypadku stwierdzenia, że produkt stwarza zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, właściwy państwowy inspektor sanitarny zakazuje, w drodze decyzji, wytwarzania produktu lub wprowadzania produktu do obrotu, a także nakazuje wycofanie produktu z obrotu oraz jego zniszczenie na koszt strony postępowania.

7. Egzekucja należności pieniężnych, o których mowa w ust. 4, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 28. [Sprzeciw państwowego inspektora sanitarnego]

1. Państwowemu inspektorowi sanitarnemu przysługuje prawo zgłoszenia sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, wprowadzeniu nowych technologii lub zmian w technologii, dopuszczeniu do obrotu materiałów stosowanych w budownictwie lub innych wyrobów mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi - jeżeli w toku wykonywanych czynności stwierdzi, że z powodu nieuwzględnienia wymagań higienicznych i

zdrowotnych określonych w obowiązujących przepisach mogłoby nastąpić zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

2. Zgłoszenie sprzeciwu wstrzymuje dalsze działania w sprawach, o których mowa w ust. 1, do czasu wydania decyzji przez państwowego inspektora sanitarnego wyższego stopnia.

Art. 29. [Postępowanie zabezpieczające]

W przypadkach wymienionych w art. 27-28 państwowi inspektorzy sanitarni są uprawnieni do zabezpieczenia pomieszczeń, środków transportu, maszyn i innych urządzeń, środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, produktów kosmetycznych, detergentów, substancji chemicznych, ich mieszanin oraz wyrobów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, a także innych wyrobów mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi. Do postępowania zabezpieczającego stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760), jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 29a. [Informacje, dokumenty i dane zawierające tajemnicę prawnie chronioną]

Uzyskane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w trakcie kontroli informacje, dokumenty i inne dane zawierające tajemnicę prawnie chronioną kontrolowanego nie mogą być przekazywane innym organom ani ujawniane, jeżeli nie jest to konieczne ze względu na ochronę życia lub zdrowia człowieka, z wyłączeniem żądania sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem.

Art. 30. [Zawiadomienie kierownictwa kontrolowanej jednostki lub organu nadzorczego o stwierdzeniu uchybień]

1. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności kontrolowanej jednostki, mogących mieć wpływ na stan zdrowia lub życie ludzi, państwowy inspektor sanitarny, niezależnie od przysługujących mu środków, o których mowa w art. 27-28, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach kierownictwo kontrolowanej jednostki lub jednostkę albo organ powołany do sprawowania nadzoru nad tą jednostką.

2. (uchylony).

3. Jednostka organizacyjna lub organ, do którego skierowano zawiadomienie, jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, powiadomić o podjętych i wykonanych czynnościach właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

4. W razie stwierdzenia uchybień, o których mowa w ust. 1, w stosunku do podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, państwowy inspektor sanitarny jest obowiązany powiadomić o stwierdzonych uchybieniach właściwy organ rejestrowy. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 31. [Wpisanie zaleceń pokontrolnych do książki kontroli]

1. Zalecenia pokontrolne oraz inne dane wynikające z czynności kontrolnych są wpisywane przez upoważnionych pracowników właściwego państwowego inspektora sanitarnego do książki kontroli prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

2. (uchylony).

Art. 31a. [Wykonywanie zadań państwowego inspektora sanitarnego przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz zadań powiatowego inspektora sanitarnego przez wojewódzkiego inspektora sanitarnego]

1. Główny Inspektor Sanitarny może podejmować czynności należące do zakresu działania państwowego inspektora sanitarnego, jeżeli przemawiają za tym względy bezpieczeństwa sanitarnego. W tych przypadkach Główny Inspektor Sanitarny staje się organem pierwszej instancji.

2. Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny może podejmować czynności należące do zakresu działania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, jeżeli jest to wskazane ze względu na szczególną wagę lub zawłość sprawy. W tych przypadkach państwowy inspektor sanitarny wyższego stopnia staje się organem pierwszej instancji.

Art. 31b. [Polecenia realizacji dodatkowych zadań lub podjęcia określonych czynności wydawane państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym]

Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny może wydawać państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym, mającym siedzibę na obszarze jego działania, polecenia realizacji dodatkowych zadań lub podjęcia określonych czynności, w przypadku gdy właściwy do ich realizacji państwowy powiatowy inspektor sanitarny, ze względu na brak zasobów, nie może ich wykonać. O wydaniu polecenia państwowy wojewódzki inspektor sanitarny zawiadamia Głównego Inspektora Sanitarnego i wojewodę.

Art. 32.

(uchylony).

Art. 33.

(uchylony).

Art. 34. [Uprawnienie rzeczoznawcy do spraw sanitarnohigienicznych]

1. Główny Inspektor Sanitarny może osobie posiadającej wymagane kwalifikacje nadać, z zastrzeżeniem ust. 2, w określonym zakresie oraz cofnąć uprawnienie rzeczoznawcy do spraw sanitarnohigienicznych do uzgadniania w imieniu państwowego inspektora sanitarnego dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

2. (uchylony).

3. Główny Inspektor Sanitarny powołuje w drodze zarządzenia Komisję Kwalifikacyjną do spraw oceny kwalifikacji kandydata na rzeczoznawcę do spraw sanitarnohigienicznych oraz prowadzi listę rzeczoznawców.

4. Za przyznanie uprawnienia rzeczoznawcy pobierana jest opłata.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje rzeczoznawców, warunki, zakres i tryb przyznawania i cofania uprawnień rzeczoznawcy do spraw sanitarnohigienicznych, wysokość opłat ponoszonych w związku z przyznaniem uprawnienia rzeczoznawcy, warunki i tryb działania oraz wynagradzania Komisji Kwalifikacyjnej, a także warunki i tryb uzgadniania przez rzeczoznawców dokumentacji projektowej, uwzględniając w szczególności:

- 1) przy określaniu kwalifikacji - wykształcenie, praktykę zawodową oraz egzamin kwalifikacyjny;
- 2) przy określeniu warunków, zakresu i trybu przyznawania i cofania uprawnień rzeczoznawcy - wykaz dokumentów niezbędnych do wszczęcia postępowania, zakres uprawnień rzeczoznawców oraz ich obowiązki.

Art. 35. [Upoważnienie do wykonywania czynności kontrolnych lub wydawania decyzji przez pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych lub Głównego Inspektoratu Sanitarnego; Ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy]

1. Państwowy inspektor sanitarny lub Główny Inspektor Sanitarny może upoważnić odpowiednio pracowników podległej mu stacji sanitarno-epidemiologicznych lub pracowników Głównego Inspektoratu Sanitarnego do wykonywania w jego imieniu określonych czynności kontrolnych i wydawania decyzji na zasadach i w trybie określonych przez ministra właściwego do spraw zdrowia w drodze rozporządzenia. Rozporządzenie w szczególności ustali zakres uprawnień oraz rodzaj czynności kontrolnych, do wykonywania których został dany pracownik upoważniony.

2. Osoby dokonujące czynności kontrolnych podlegają przy wykonywaniu swoich zadań szczególnej ochronie prawnej, przewidzianej w odrębnych przepisach dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 36. [Opłaty za badania laboratoryjne i inne czynności]

1. Za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania, z zastrzeżeniem ust. 2. Opłaty ponosi osoba lub jednostka organizacyjna obowiązana do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

2. Za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie pobiera się opłat od osób oraz jednostek organizacyjnych obowiązanych do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych,

jeżeli w wyniku badań nie stwierdzono naruszenia tych wymagań.

2a. Za czynności związane ze sprawdzeniem danych podanych we wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej, wniosku o wydanie zgody na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych i wniosku o wydanie zgody na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakresie warunków dotyczących higieny pracy, przeprowadzane na podstawie ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych, pobiera się opłaty w wysokości określonej w ust. 1, nawet jeżeli czynności związane ze sprawdzaniem tych danych nie wykazały naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

3. Za badania laboratoryjne i inne czynności związane z wydaniem oceny o produktach kosmetycznych przywożonych z zagranicy w celu wprowadzenia do obrotu lub produkcji, wykonywane w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, pobiera się od osób oraz jednostek organizacyjnych, na rzecz których są one przywożone, opłaty w wysokości określonej w ust. 1, nawet jeżeli badania związane z wydaniem oceny nie wykazały naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

3a. Opłaty za badania laboratoryjne i inne czynności, o których mowa w ust. 1, związane z czynnościami wykonywanymi w ramach urzędowych kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością określają przepisy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

3b. Niezależnie od opłat, o których mowa w ust. 1-3a, stacje sanitarno-epidemiologiczne mogą pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

- 1) badań laboratoryjnych, badań i pomiarów środowiskowych i innych czynności dotyczących oceny jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa zdrowotnego;
- 2) prowadzenia szkoleń i egzaminów oraz wykonywania ocen zdrowotnych.

3c. Środki pochodzące z wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne usług, o których mowa w ust. 3b, stanowią dochody budżetu państwa.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości opłat za badania laboratoryjne i inne czynności, o których mowa w ust. 1-3, z uwzględnieniem kosztów ich wykonania.

5. (uchylony).

6. (uchylony).

Art. 36a. [Korzystanie z danych rejestru REGON lub gromadzonych przez ZUS na koncie płatnika składek]

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest uprawniona do nieodpłatnego korzystania z danych zgromadzonych:

- 1) w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 2) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie płatnika składek, o którym mowa w art. 45 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).

Art. 37. [Stosowanie przepisów k.p.a. i ustawy - Prawo przedsiębiorców]

1. W postępowaniu przed organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Art. 37a. [Przejęcie zadań państwowego inspektora sanitarnego]

1. Jeżeli państwowy powiatowy inspektor sanitarny przejmuje zadania jednego lub kilku państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, zgodnie z art. 10 ust. 1a, zachowują ważność decyzje i postanowienia wydane przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, którego zadania są przejmowane.
2. Postępowania wszczęte i niezakończone przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, którego zadania są przejmowane, są prowadzone dalej przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, który przejął zadania tego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 37b. [Produkcja, wprowadzanie do obrotu, niewycofanie z rynku substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu wbrew wydanej decyzji]

Kto wbrew decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego produkuje, wprowadza do obrotu lub nie wycofuje z rynku substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu, podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 38. [Utrudnianie lub udaremnianie działalności organów PIS]

1. Kto utrudnia lub udaremnia działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podlega karze aresztu do 30 dni, karze ograniczenia wolności albo karze grzywny.
2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124

oraz z 2023 r. poz. 1963).

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 38a. [Zastosowanie przepisów o kwalifikacjach państwowych inspektorów sanitarnych]

Przepis art. 13 ust. 1 pkt 3 ma zastosowanie do państwowych inspektorów sanitarnych powoływanych po dniu 1 września 1997 r.

Art. 39.

W ustawie z dnia 25 listopada 1970 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 29, poz. 245 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 40. [Derogacja; utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych]

1. Traci moc dekret z dnia 14 sierpnia 1954 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. poz. 160 oraz z 1975 r. poz. 91).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie zachowują moc przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż przez okres sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 41. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1985 r., z tym że przepis art. 13 ust. 1 pkt 3 wchodzi w życie z dniem 1 września 1997 r.